

KUL İHMMET'İN BİLİNMEYEN DEYİŞLERİ*

Dr. Doğan KAYA

Âşık Edebiyatında Alevî-Bektaşî inancıyla ortaya konulmuş binlerce şiir vardır. Söz konusu şiirlerde On iki İmam, Kerbelâ hadisesi, menkabeler, Bektaşilikle ilgili inançlar, erkân ve adetler konu edinilmiştir. Bu vadide en çarpıcı şiirleri Nesimî, Fuzulî, Hatayî, Pir Sultan, Viranî, Kul Himmet ve Yeminî ortaya koymuşlardır. Bu bakımdan bu şairler, yedi büyük Alevî-Bektaşî olarak nitelendirilmiştir.

Sözünü ettiğimiz şairler içinde yer alan *Kul Himmet* hakkında, yakın zamanlara kadar üzerinde pek araştırma yapılmamıştır. Hatta bundan dolayıdır ki, şiirlerinde “*Kul Himmet Üstadım*” olarak tapşırılan iki ayrı âşığın şiirleri de Kul Himmet'in sanılmıştır. Bu âşıklar, Divriği'nin Örencik köyünden İbrahim'le, İmranlı'nın Söğütlü köyünden Hacik Kız (Hatice)'dir. Diğer taraftan *Sefil Kul Himmet*, *Öksüz Kul Himmet* ve *Geda Kul Himmet* mahlaslı şiirlerin varlığı, meseleyi daha da karışık hale getirmektedir.

Kul Himmet ve Kul Himmet Üstadım konusunda bugüne kadar en önemli çalışma, Türk folklorunun önde gelen isimlerinden İbrahim Aslanoğlu tarafından gerçekleştirilmiştir.¹ Aslanoğlu, her iki çalışmasında şiirleri mahlaslarına göre ayırmış, gerek şiirlerinden gerekse tarihi vesika ve derlemelere dayanarak bu isimler hakkında yorum ve değerlendirmeler yapmıştır.

Kul Himmet, XVI.-XVII. yüzyıllarda yaşamıştır. Mezarı, doğduğu yer olan Tokat'ın Almus ilçesinin Görümlü köyündedir.² Köylüleri onu, Bektaşî tarikatının Erdebil Tekkesi'ne bağlı Safeviye koluna bağlar. İnancından dolayı çileli bir hayat geçirmiş, zindana atılmıştır. Ölümüyle ilgili kesin bilgiler olmamakla beraber, uzun süre kaçak yaşayıp köyünde vefat ettiği tahmin edilmektedir.

* Yayımlandığı yer: *Âşık Edebiyatı Araştırmaları*, İstanbul, 2000, s. 421-432.

¹ İbrahim ASLANOĞLU, *Kul Himmet Üstadım*, Sivas, 1976.

İbrahim ASLANOĞLU, *Kul Himmet*, İst., 1997.

² Emin ULU, *100. Yılda Almus*, İst., 1987, s. 341.

Kul Himmet hakkında en son ve en derli-toplu çalışmayı ortaya koyan İbrahim Aslanoğlu'nun kitabında, ona ait 143 şiir bulunmaktadır. Aslanoğlu, kitabında önceki yayınlardaki ve yirmiden fazla cönkteki Kul himmet mahlaslı şiirlerle bu sayıya ulaşmıştır. Şiirlerin ölçülerine göre dağılımı şu şekildedir: 7 heceli 1, 8 heceli 26, 11 heceli 104 ve aruz vezni ile 7. Kul Himmet'in ilk defa 36 şiiri yayımlanmış ve Cahit Öztelli tarafından bu sayı 87'ye ulaştırılmıştır. Biz de Aslanoğlu tarafından ulaştığı 143 sayısına 13 şiiri ilâve edeceğiz ve böylelikle Kul Himmet'in 156 şiiri edebiyatımızda yer almış olacaktır.

Burada yayımlayacağımız şiirler, kitaplığımızdaki cönklerde kayıtlıdır. Toplam sayısı 38'dir. Ancak 25 tanesi Aslanoğlu'nun kitabında da mevcuttur. Aşağı yukarı aynı sözleri ihtiva ettiği ve burada makale sınırlarını aşacağından sözünü ettiğimiz şiirlere yer vermeyeceğiz. Cönklerde, biraz önce zikrettiğimiz Sefil Kul Himmet, Öksüz Kul himmet tapşırma şiirler de vardır ve bu şiirler bir başka çalışma ile değerlendirilebilir.

Metinlere geçmeden önce, kullandığımız cönkler hakkında bilgi vermenin yerinde olacağı kanaatindeyiz.* Kitaplığımızda bulunan cönklerin verdiğimiz numaralara göre özellikleri şöyledir:

4 no'lu cönk:

Fotokopisini kullandığımız bu cöngün aslı Kangal'ın karanlık köyündeki Ali Ekber Öztürk'te'dir. 16 X 20 cm. boyutlarında olup 29 yapraktır. R.1331 (M.1915) yılında Kangal'ın Karanlık köyünde yazılmıştır. Cönkte 26 şaire ait 58 şiir bulunmaktadır. Şiirlerine yer verilen başlıca âşıklar şunlardır. *Budala, Deli Boran, Fedâî, Feyzî, Fuzulî, Hasretî, Hatayî, Hulkî, İrfanî, Kemterî, Kul Himmet, Muradî, Mehmed, Nesimî, Noksanî, Pehlül Divane, Pir Sultan Abdal, Sadık, Sefil Kul Himmet, Sefil Mehmet, Şi'rî, Veli, Viranî, Visalî.*

6 no'lu cönk:

Cöngün aslı, Divriği'nin Höbek köyünde bulunmaktadır. Cönk, 10 X 20 cm. boyutlarında ve 18 yapraktır. Divriği yöresinde yazıldığını tahmin etmekteyiz. Yazılış tarihi, R. 1290 (M. 1875)'tir. İçinde 22 âşğın

* Cönklerin temin edilmesinde yardımlarını gördüğüm değerli halkbilimci dostum Kutlu Özen'e içten teşekkür ederim. (D.K.)

38 deyişi bulunmaktadır. Âşıkların başlıcası şunlardır. *Abdal Pir Sultan, Âşıkî, Dedemoğlu, Dertli, Deroiş Ali, Gevherî, Hatayî, Hasretî, İsmail, Kemter Himmet, Kul Himmet, Kul Sevindik, Nesimî, Niyazi Mısrî, Öksüz, Seyyit Seyfi (Nizamoğlu), Türabî, Viranî.*

7 no'lu cönk:

İlk ve son sayfaları eksik olan bu cönk tahminimize göre XIX. Yüzyılın ortalarında tutulmuştur. Aslı, Divriği'nin Karakale köyündeki Hüseyin Demirteş'tadır. Cönk, 14.5 X 21.5 cm. boyutlarında ve toplam 123 yapraktır. İçinde 40 şairin 140 şiirine yer verilmiştir. Bu şairlerin başlıcası alfabetik sıra ile şöyledir: *Asrî, Arif, Âşık Umman, Budala, Cafer, Cefâî, Deroiş Ali, Dertli, Dedemoğlu, Deli Boran, Fedâî, Feryadî, Gedâî, Gevherî, Gulamî, Hasretî, Hatayî, Hüseyin, İsmail, Kul Himmet, Kul Himmet Üstadım, Kul İsmail, Kul Sevindik, Miratî, Nesimî, Noksanî, Pir Sultan Abdal, Sadık, Sefil Ahmet, Sefil Ali, Sefil Edna, Sıtkı, Sırrı, Şem'î, Şi'rî, Teslim Abdal, Veli, Viranî, Visalî.*

9 no'lu cönk:

R. 1320 (M. 1904) yılında Tokat'ın Abdülfettah mahallesinde oturan Deli Mehmetoğulları'ndan Mustafa oğlu Hasan Emirî efendi tarafından tutulmuş, daha sonra Divriği'nin Höbek köyünden Yakup Aslan 11 X 16 cm. boyutlarındaki 135 yapraklı bir deftere aktarılmıştır. Defterde 51 şaire ait 120 şiir bulunmaktadır. Şairlerin başlıcası şunlardır. *Abdal Abdal Dede, Ali, Asrî, Âşıkî, Azizî, Budala, Dedemoğlu, Deli Boran, Derunî, Dertli Kâzım, Dertli Kerem, Deroiş Ahmet, Deroiş Ali, Deroiş Haydar, Deroiş Musa, Emrah, Fuzulî, Güdeşlioğlu, Hasan, Hatayî, Hüseyin, Hüseyin Abdal, Karacaoğlan, Kaygusuz, Kul Himmet, Kul Himmet Üstadım, Kul Hüseyin, Kul Yusuf, Mesrurî, Miratî, Nesimî, Nihanî, Nutkî, Öksüz Kul Himmet, Pir Sultan Abdal, Sadık, Sefil Türabî, Seyyit, Sefil Ahmet, Sefil Ali, Sefil Hasan, Sefil Kul Himmet, Sefil Mehmet, Sefil Öksüz, Sırrı, Sıtkı, Sultan Muhammet, Teslim Abdal, Veli, Viranî.*

11 no'lu cönk:

11 X 17 cm. boyutlarında ve 11 yapraktır. Divriği yöresinde tutulmuştur. Aslı, divriği Anzağar köyündeki Garip Tuncer'de bulunmaktadır. Cönkte, 8 âşığın 19 şiiri yer almaktadır. Bu âşıklar;

Dertli, Derviş Ali, Feyzî, Hatayî, Kul Himmet, Kuddusî, Kul Hüseyin, Teslim Abdal' dır.

12 no'lu cönk:

R. 1316 (M. 1900) yılında Divriği'nin Venk köyünde tutulmuş olan bu cönk, 9 X 23 cm. boyutlarındadır. Orijinali Divriği'nin Mursal köyündeki Kalaycı Kamber' dedir. 55 yaprak olan cönkte, 30 şairin 99 şiir bulunmaktadır. Adı geçen şairler şunlardır. *Ali, Dertli, Dertli Kemter, Deli Boran, Esirî Baba, Feyzî, Gevherî, Hasan Dede, Hasan Paşa, Hatayî, Hüseyin, İsmail, Kabulî Baba, Kalender Baba, Karacaoğlan, Kemter, Kul Himmet, Kul Himmet Üstadım, Kul Safî, Kusurî, Nesimî, Noksanî, Pir Mehmet, Pir Sultan Abdal, Sadık Baba, Şem'î, Teslim Abdal, Veli, Viranî, Zekayî.*

13 no'lu cönk:

R. 1325 (M. 1909) tarihinde Divriği' de tutulmuştur. 11.5 X 19 cm. boyutlarındadır. 37 varak olan bu cöngün aslı Kutlu Özen'de bulunmaktadır. İçinde 18 şairin 34 şiiri bulunmaktadır. Şairin adları şöyledir. *Askerî, Can Hatayî, Fakirî, Gevherî, Hüseyin, Kul Himmet, Kul Himmet Üstadım, Noksanî, Nesimî, Pirî, Seyyit Süleyman, Sırrı, Viranî/Viranî Adal, Zuhurî.*

20 no'lu cönk:

Oldukça hacimli olan bu cönk 13x20 cm. boyutlarında ve 325 yapraklıdır. Aslı Yrd. Doç. Dr. Mehmet Yardımcı'dadır. Oldukça ince ve çizgili bir kâğıda yazılmıştır. İçinde 134 şairin 563 şiiri kayıtlıdır. Ayrıca 40 mahlassız şiir, Darname metni ve dualar yer almaktadır. Belirli sayfalarında bazı özel bilgiler bulunmaktadır.

"Bu mecmua Zile'nin Ala Mescid mahlesinden Kiranili Davulcuoğlu Mehmed'indir. Kimse dâhil olamaz. Padişahdan ferman gelse kimse elimden alamaz efendim" R. 1323 (M.1907) (s. 25, 26)

"Kaldı ki, şu mecmuaların meâlini anlamak isteyen efgendilere mâlum ola ki, başındaki altmış kanadı Zile kazası Minare-i Keyr Mahlesinden Kiranili Davulcuoğulları'ndan Kasım pederim Mehmet Efendi'nin yazdığı ve gayri kusuru burdan nihâyete kadar Mehmet Efendi'nin mahdumu Rıza Efendi'nin yazdıklarıdır. Bu bahse ma'lumunuz ola.

El sahip Mehmet Efendi ve Rıza Efendi'nindir. Kimse dahil edemez. Padişah'tan ferman gelse kimse elinden alamaz efendim" (s. 92.)

"İş bu mecmuaları kimin yazdığını anlamak isteyenlere ma'lum olsun ki başından 60 kadarı Zile'nin Ala Mescid Mahlesinden Davulcuoğulları'ndan Mehmet Efendi'ye, 60. kanattan 542. kanada kadar Mehmet Efendi'nin oğlu Rıza Efendi'ye, 542. kanadından sonuna kadar Rıza Efendi'nin oğlu Hacı İbrahim yazmıştır. Böylece mâ'lumunuz ola." M. 1947 (s. 533.)

Bu açıklamalardan da anlaşıldığı kadarıyla cönk Zile kaynaklı olup 1907-1947 yılları arasında düzenlenmiştir. Değişen yazı karakterlerinin de gösterdiği gibi üç ayrı kişinin elinden çıkmıştır.

Kaydettiğimiz 13 şiirden 1'i yedi, 4'ü 8 diğerleri de 11 hecelidir. Şiirlerin tamamı Alevî-Bektaşî inancıyla ortaya konulmuştur.

-1-

Şu benim sevdiğim Muhammed Ali	Ali'm tutdu Zülfikâr'ın sapını
Kumru dost dost deyü öten Ali'dir	Döndürdi kâfirin dine hepini
Sakınan çağırın mahrum mu kalır	Mağribde attı kudret topunu
Şu sefiller carna yeten Ali'dir	Maşrıkta uzatıp tutan Ali'dir

Muhammed mi'raca gidecek oldu	Âşıka dilden halife kılandan
Ali Muhammed'i gönderi geldi	Bülbül ayrılır mı gonca gülünden
Doksan bin kelâmı o demde sordu	Dad be dad çağırdı devin elinden
Soran Muhammed dinleyen Ali'dir	Kesikbaş carna yeten Ali'dir

Ecel kayıp nasib kayıp er kayıp
Ya Ali sırrına ermedim deyip
KUL HİMMET ortaya bir nişan koyup
Bir olup birliğe yeten Ali'dir.

(Cönk no: 4, sayfa: 28)

-2-

Ey âşiki saramadın yâremi	Dört kapı açıldı hangisi vardır
Yâreme em olup merhem çalasın	Bu manaya ermek hayli hünerdir
Yarem deşilmiştir sarılmaz madem	Deryanın dibinde kaç şehir vardır
Arayıp da hekimini bulasın	Çarşısını pazarını bilesin

Mehdî çıkmış diye tellâl bağırdı	Âşıkların sözlerine has derim
Bir teknesi vardır kırklar yoğurdu	Muhammed'i gördüm Ali dost derim
On iki kız sekiz oğlan doğurdu	Yedi bin yedi yüz âyet isterim
Onların ne olduğunu bilesin	Yüz on daha vardır onu bilesin

Benim sevdiceğim Takî Nakî'dir
Dost bağında bülbüller şakıtır
Yüz kardaşın hocası var okutur
Onlarıñ da ne olduğun bilesin

Düzüm düzüm olmuş yüzünün beni
Açılmıştır gül benzinde yanağı
Sar'öküzün alnındaki beneği
Kanadında ne yazılı bilesin

Var bul bir delilin yaka fenerin
Kaç hamail vardır şems ü kamerin
Sar'öküzün bastıcağı mermerin
Direğinde ne olduğun bilesin

Âriflerin sözü hilaf yazılmaz
Güher olmayınca hatem düzülmez
Bir kız vardır hergiz kuşağı çözülmez
Anasının kande olduğun bilesin

Dinleyeyim KUL HİMMET'in sözlerin
Onda gördüm yedilerin izlerin
Muhammed'in koynundaki kızların
Huri midir peri midir bilesin
(Cönk no: 6, sayfa: 10-11)

-3-

Hey gaziler şunda günâhkâr oldum
Medet pirim imdat eyle talibe
Aradım günâhım özümde buldum
Medet pirim imdat eyle talibe

Varıp kırklar kapısından çağırım
Hem çağırıp hemi lebbeyk diyen
Posttan kalkıp mührü önüne koyan
Medet pirim imdat eyle talibe

Arza yetip enbiyaya erenler
Yemen'de taç vurup hırka giyenler
Zulmette kalmaz sizi sevenler
Medet pirim imdat eyle talibe

Çağırak doksan bin ere şehide
Mağripten maşrıka cümle işite
Hacı Bektâş Velî'den imdat yetişe
Medet pirim imdat eyle talibe

Sen Ali sırrısın himmetin yete
Fatıma kızındır Muhammed atan
Onları ayırmak yine bir hata
Medet pirim imdat eyle talibe

Eyyüb'ün kurdunu döküp sağ eden
İbrahim'in yerin çayır su eden
Kara don giyip de ağ deveyi yeden
Medet pirim imdat eyle talibe

HasanHüseynşebber-şubber kulaktır
İmam Zeynel İmam Bakır yanaktır
İmam Caferhüsñ hecesinde ayandır
Medet pirim imdat eyle talibe

Musa Kâzım Rıza kalemdir kaştır
Takî Nakî çeşmi onlara eştir
Hasanü'l-Askerî dehandadır
Medet pirim imdat eyle talibe

Mehdî dedim masum pake yetirdim KUL HİMMET'im eydür var özün öldür
 Mürvet dedim el pençeye oturdum Cümle eksikliğin mürşîde bildir
 On ik'İmamlar'a iman getirdim Engür şerbetini tuttuğum eldir
 Medet pirim imdat eyle talibe Medet pirim imdat eyle talibe
 (Cönk no: 7, sayfa: 165-167)

-4-

Kalk karındaş yola gidek Ârif olan kalleş olan
 Hak yoldan öte mi dersin Bellidir meyli boş olan
 Murad u maksuda erincek Vefâsız yoldaş olan
 Bu söze hata mı dersin Menzile yeter mi dersin

Sırrını verme kalleşe Sırrını verme hayrata
 Kalbi çürük meyli boşa Senden alır gider yada
 Kapabilmem düşse taşa Damızlık koysan çiğ süde
 Yetmeden tutar mı dersin Pişmeden tutar mı dersin

KUL ÜMMET der çoşmayan
 Aşk kazanında pişmeyen
 Burada Hakk'a ulaşmayan
 Orada yanar mı dersin
 (Cönk no: 9, sayfa: 36-37)

-5-

"Sebü'l-mesani" kitabın okusan Türab ol ki, çiğnesinler üstünü
 Türablıktan a'lâ yol mu bulunur Anda fark et düşmanını, dostunu
 Bülbül olsam dört kapıda şakısam Nesimî gibi yüzdüregör postunu
 Türablıktan a'lâ yol mu bulunur Türablıktan a'lâ yol mu bulunur

Türab ide özün türab ol türab Şükr olsun türablıktan doğrudur yolum
 Kalbindeki kini kibrini bırak Ali'ye de malûm, ahvâlîm, hâlim
 Muhammed Ali'nin cemâlin görek Balım Sultan Haydar kend'aslan Ali'm
 Türablıktan a'lâ yol mu bulunur Türablıktan a'lâ yol mu bulunur

Balı'yı türab eden aşkın meyidir Kul Himmet'im "Kulhüvallahü ahad"
 Ali Seydi Şâh İbrahim soyudur Cesetimden can kalmadı bu saat
 Türablıktan Şâh-ı Merdan huyudur Dün ü günü bildim idim Muhammed
 Türablıktan a'lâ yol mu bulunur Türablıktan a'lâ yol mu bulunur
 (Cönk no: 9, sayfa: 73-74)

-6-

Eğer din bâbından haber sorarsan Söyle kelâmını bildir efendim Sual eyle ihsân olsun kelâmlar Bilemezsem hâlim nedir efendim	Bir günün farzını on yedi bildim Yiğirmi sünneti üç vitir kıldım Sualine cevap vermeye geldim Veremezsem döv de öldür efendim
Sabah dört öğlen on belli beyândır İkinci sekizdir deme ziyândır Akşam beş yats'on üç vitir tamamdır Bunu da böylece kıldım efendim	Altmış altı er kaleyi boyladım Altı yüz teravihi hesap eyledim Ben bir divaneyim böyle söyledim Buncağız kusura kalma efendim
Kıyas et meydandan geri kalırım Aç gözünü sana hoca olurum Bir yıllık namazı ezber bilirim Var senden kaçan kördür efendim	Beş bin yüz yirmi farzıdır heman Yedi bin iki yüz sünnettir tamam İncil'le Zebur Hak delili Kur'an O da bir sırdır ermen efendim
Seyyid gibi sen secdeye oturmuş Köylü sana yağlı pilav getirmiş Bana sen de neden sual sorarsın Balı kıymağı da yersin efendim	Sözü m'olur sencileyin özü çürüğün Yüzün görme yüzü gözü buruğun La bak aşağı indirmişsin sarığın Korkarım başında güldür efendim

Herhalde ilerü gelemez deyü
Sualime cevap veremez deyü
KUL HİMMET ile baş edemez deyü
Korkarım el sana güler efendim
(Cönk no:9, sayfa:77-79), (Cönk no: 9, sayfa: 180-182)

-7-

Bugün yâr bize geldi Gülleri taze geldi Önünde Kanber ile Ali Murtaza geldi	Ali benim mâhımdır Kâbe kıblegâhımdır Mir'aç'taki Muhammed O benim padişâhımdır
Padişâhım Yaradan Okurum ağ-karadan Ben yardan ayrılalı Yüzyıl geçti aradan	Arayı uzattılar Yaraya tuz ektiler Avluya bir kul geldi Bedestende sattılar

Sattılar bedestende
Gül biter gülistanda
Muhammed'le hatemi
Bergüzarıdır aslanda

İntizarlık çekerim
Gözyaşını dökerim
Dökerim gözyaşını
Bak Mevlâ'nın işine*

İmam Hüseyin'e kıydılar
Hasan'a ağı verdiler
Zeynel ile Bakır'ı
Bir zindana koydular

(I)rıza'ya ağladım
Çeşmim yaşı çağladım
Ol Hasan Askeri'yle
On ikiye bağladım

Satarım müşteriye
Kalka gören yürüye
Melekler el kaldırdı
Cenneteki huriye

Ulu divan kuruldu
Cümle mahluk dirildi
..... oldu
Muhtar önde vuruldu

Pîr dediler Ali'ye
Hacı Bektaş Velî'ye
Hacı Bektaş nâmını
Verdi Kızıl Deli'ye

Aslanda bergüzarım
Ben sevdanla gezerim
El yârine kavuşmuş
Daha ben intizârım

Dört eyledi kapısın
Lâl ü gevher yapısın
Kâfirler şehit etti
İmamların hepisin

Zindan bize mezarıdır
Hak yolları gözetir
Câfer'in bin yarası
Mehdi Kâzım Rıza'dır

On ikidir katarım
Türlü mercan satarım
Yüküm lâl ü gevherdir
Müşteriye satarım

El kaldıra Süphan'a
İsm-i Âzam okuna
İmamların duâsı
Kaldı ulu divana

Muhtar'a hû dediler
Ehline nur dediler
Muhammed rehber oldu
Ali'ye pîr dediler

Kızıl Deli tâcımız
Muhammed Mir'ac'ımız
Gürledik mi Karaca Ahmet
Yalıncık duâcımız

* Baş kısımları zincirleme tarzında yazılan şiirin bu dörtlüğünü takip eden dörtlük silik olduğu için okunamamış, daha sonraki dörtlük sıraya dahil edilmiştir.

KUL HİMMET'tir adımız
Burda yoktur yâdımız
Şâh-ı Merdan aşkına
Hak versin muradımız.

(Cönk no: 9, sayfa: 102-105)

-8-

Sana derim be hey sofi
Evvel imamınız kimdir
Selâvat indi şanına
Hak Muhammed Ali diyendir

Evvelkisi İmam Hasan
İkincisi İmam Hüseyin
Üçüncüsü İmam Zeynel
Dördüncüsü İmam Abidin'dir

Beşincisi İmam Bakır
Altıncısı İmam Cafer
Yedincisi Musa Kâzım
Sekizincisi Rıza'dır

Dokuzuncu İmam Takî
Onuncusu Ali Nakî
On birinci Hasanü'l-Askeri
On ikinci Mehdi sahib-zamandır

KUL HİMMET'im bakışına
Böyle mi girdi düşünce
İki cihân güneşine
Pâk eyleyen Kur'an'dır

(Cönk no: 11, sayfa: 18-19)

-9-

Bize imdat ol Hak'tan
Sabreyle gönül, sabreyle
Âlemi yarattı yoktan
Sabreyle gönül sabreyle

Âşıkların işi zârdır
Yüreğinde yanar nârdır
Bir eşref saat vardır
Sabreyle gönül sabreyle

Âşığın eyyâmı gamda
Böyle çalınmış kalemde
Bitmez iş olmaz âlemde
Sabreyle gönül sabreyle

Acele âhır melâmet
Sabrın sonudur selâmet
Az sabırda çok kerâmet
Sabreyle gönül sabreyle

KUL HİMMET'im çekem minnet
Ölüm farz mı yoksa sünnet
Murada ereriz elbet
Sabreyle gönül sabreyle

(Cönk no:12, sayfa:84)

-10-

Pare pare yalan dünya
Yalan dünya değil misin
Hasan ile Hüseyin'i
Alan dünya değil misin

Ali bindi Düldül ata
Âşık dayanır firkate
Boz kurt ile kıyamete
Kalan dünya değil misin

Ali'nin Düldül'ünü alıp
Arslanını dağa salıp
Yedi kere üste kalan
Dolan dünya değil misin

Ah şu kaşa ah şu göze
Ciğer kebab oldu köze
Muhammed'i bir ham beze
Saran dünya değil misin

Yetik KUL HİMMET'im yetik
Gerçeğin eteğin tutup
İnsan gül ot gibi bitip
Dolan dünya değil misin

(Cönk no: 13, sayfa: 9-10)

-11-

Dünya ile bir pazarlık eyledim
Ne virane ne harabe ne şendir
Seyrettim de bir dükkâna uğradım
Ne çarşıdır ne bedesten ne hardır

Sırr-ı surullahtır âleme inen
Dedim harfim manasını duyana
Çiçeğe uğradım kokusu bana
Ne bağdadır ne bağbandır ne güldür

Bir makam seyrettim ya kim gelecek
İkrarsızlar kıyamete kalacak
Bir gerçek harfim var mana alacak
Ne mezheptir ne imandır ne dindir

Yed'iklim çar köşe kilidi birdir
Ana akıl ermez bir gizli sırdır
Sorarsan dünya ana misaldir
Ne ağızdır ne burundur ne dildir

Kitabın kalbinde olur mu ilan
Ümmet-i billah da Ali'ye ayan
Doluyu bu demde elime sunan
Ne âdemdir ne insandır ne kuldür

KUL HİMMET'im bu manadan al imdi
Alamazsın bir gerçeğe sor imdi
Senede bir kere doğdu dolandı
Ne ülkerdir ne yıldızdır ne gündür

(Cönk no: 13, sayfa: 56)

-12-

Gel gönül kimsenin aybına bakma
Hazer kıl sevdiğim değme gönüle
Arif ol cihanda bir gönül yıkma
Hazer kıl sevdiğim değme gönüle

Daim aşk atına bin de atlı gez
Edep öğren erkan öğren otlu gez
Gönül yıkma halk içinde tatlı gez
Sakin ey sevdiğim değme gönüle

Yoldaş eyle iman gibi dostunu
Amel kazan aramazlar aslını
Turap ol ki çiğnesinler üstünü
Hâk ol ey sevdiğim değme gönüle

Cihad eyle ki günahların tartasın
Bir amel kazan ki Hakk'a yetesin
Şar gibi her gördüğün örtesin
Pir ol ey sevdiğim değme gönüle

KUL HİMMET dilimde zikrim Muhammed
Aşk dolusun içtim Hüda'ya minnet
Dinar ile satın alınmaz cennet
Hazer kıl sevdiğim değme gönüle
(Cönk no: 20, sayfa: 91)

-13-

Bektaş-ı Veli'nin yolun bilmeyen
Gündüzü karanlık gece sayılır
Evlad-ı Âli'ye biat etmeyen
Zümresi münafık pice sayılır

Evlad-ı Mürsel'dir tutmazsa damen
Anlardan ıraktır din ile iman
Her kim Ali evlada ederse güman
Yüz bin emek çekse hiçe sayılır

Arşın yücesidir başının tacı
Ka'be'ye ulaşır zülfürün ucu
Ehl-i beyt katarı güruh-ı naci
Cümle güruhlardan yüce sayılır

KUL HİMMET'im bu manaya erenler
Zamanında imanını bulanlar
Hazret-i Hünkâr'ı mürşit bilenler
Bir niyazı yüz bin hoca sayılır
(Cönk no: 20, sayfa: 170-171)